

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021-2023

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Religia a nauka w kulturach
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut filozofii
Kierunek studiów	Komunikacja międzykulturowa
Poziom studiów	II
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II, semestr III
Rodzaj przedmiotu	Podstawowy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Krzysztof Bochenek, dr hab., prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Krzysztof Bochenek, dr hab., prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3	15	15							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Ogólna wiedza z zakresu relacji pomiędzy nauką a religii, jako istotnych czynników kultury, zdobyta w trakcie wcześniejszej edukacji.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Internalizacja przez studentów podstawowej wiedzy z zakresu relacji pomiędzy nauką religią, w aspekcie historycznym i współczesnym, niezbędnej do zrozumienia przez człowieka otaczającej go, kulturowo pluralistycznej rzeczywistości
C2	Dostarczenie studentom pojęć i wiedzy, niezbędnych do samodzielnego studiowania literatury z tej dziedziny i krytycznej analizy stanowisk względem relacji pomiędzy nauką a religią w aspekcie różnych perspektyw kulturowych

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK_01	ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE W POGŁĘBIONYM STOPNIU ZNACZENIE WIEDZY O KOMUNIKOWANIU MIĘDZYKULTUROWYM W SYSTEMIE NAUK ORAZ JEJ SPECYFIKĘ METODOLOGICZNĄ	K_W01
EK_02	ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE W POGŁĘBIONYM STOPNIU WIEDZĘ Z ZAKRESU BLOKÓW TEMATYCZNYCH DOTYCZĄCYCH KULTURY, KOMUNIKACJI, FILOZOFII I KRYTYCZNEGO MYŚLENIA ORAZ KIERUNKI ROZWOJU I NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA Z ZAKRESU KOMUNIKACJI MIĘDZYKULTUROWEJ	K_W02
EK_03	ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE FUNDAMENTALNE DYLEMATY ZWIĄZANE Z KONTAKTAMI MIĘDZYKULTUROWYMI WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE	K_W05
EK_04	ABSOLWENT POTRAFI WYSZUKIWAĆ, ANALIZOWAĆ, OCENIAĆ, SELEKCYJONOWAĆ I UŻYTKOWAĆ INFORMACJE Z DZIEDZINY KULTURY Z WYKORZYSTANIEM RÓŻNYCH ŹRÓDEŁ	K_U01
EK_05	ABSOLWENT POTRAFI SAMODZIELNIE ZDOBYWAĆ WIEDZĘ I ROZWIJAĆ UMIEJĘTNOŚCI BADAWCZE PRZEZ CAŁE ŻYCIE ORAZ KIEROWAĆ ROZWOJEM INNYCH W ZAKRESIE WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI ZWIĄZANEJ Z KOMUNIKACJĄ MIĘDZYKULTUROWĄ	K_U09
EK_06	ABSOLWENT JEST GOTÓW DO KRYTYCZNEJ OCENY POSIADANEJ PRZEZ SIEBIE WIEDZY, PRZYJMOWANIA NOWYCH IDEI, ZMIANY OPINII W ŚWIECIE DOSTĘPNYCH NOWYCH ARGUMENTÓW ORAZ UZNANIA ZNACZENIA WIEDZY W OKREŚLANIU METOD OSIĄGANIA ZAKŁADANYCH PRZEZ SIEBIE CELÓW	K_K01

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Religijny sposób tłumaczenia rzeczywistości w świecie przednaukowym
2. Pojęcie objawienia w różnych religiach
3. Starożytne ujęcie relacji pomiędzy nauką i religią
4. Teologia jako królowa nauk w kontekście scholastyki
5. Religia a nauka u progu nowożytności

6. Oświeceniowa krytyka religii z perspektywy racjonalizmu
7. Teoria ewolucji Darwina i jej konsekwencje dla relacji nauka – religia
8. Scjentyistyczny model irracjonalizmu religii
9. Racjonalność a wiara w Boga w kontekście wybranych religii
10. Rehabilitacja Galileusza i nauki przez Kościół katolicki
11. Postmodernistyczne zanegowanie religii i racjonalności nauki
12. Współczesne modele relacji religia – nauka.
13. Wiara rozumu i racje wiary
14. Uniwersalistyczne aspiracje rozumu i wiary a współczesny pluralizm kulturowy
15. Zasada jednocząca ludzkiego poznania. Antropologiczne implikacje syntezy wiary i rozumu

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Mity starożytne jako modele rozumienia świata i religii.
2. Rola objawienia w różnych religiach i jego rozumienie.
3. Relacje pomiędzy nauką a religią u Platona i Arystotelesa.
4. Filozofia jako służebnica teologii w scholastyce. Model scholastycznego pojmowania roli rozumu w uprawomocnianiu wiary.
5. Rozwój nauk w kontekście założeń Islamu w średniowieczu.
6. Sprawa Galileusza jako punkt krytyczny dla relacji religia – nauka.
7. Oświeceniowa krytyka religii z perspektywy ateizmu i deizmu w kontekście wybranych autorów.
8. Dylematy wokół ewolucjonizmu z perspektywy nauki i wybranych religii.
9. Zanegowanie wiary w perspektywie scjentyzmu na przykładzie wybranych autorów.
10. Sposoby racjonalizacji wiary z perspektywy różnych religii
11. Krytyka aspiracji rozumu i wiary z perspektywy myślicieli postmodernistycznych
12. Racjonalność i wiara w cuda w kontekście wybranych religii
13. Nauka i religia. Konflikt czy dialog?
14. Czy nauka pogrzebała Boga?
15. Inteligentny projekt a zagadnienia ewolucji

3.4 Metody dydaktyczne

WYKŁAD PROBLEMOWY, ĆWICZENIA AUDYTORYJNE

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

SYMBOL EFEKTU	METODY OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	FORMA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH
---------------	----------------------------------	---------------------------

	(NP.: KOŁOKWIUM, EGZAMIN USTNY, EGZAMIN PISEMNY, PROJEKT, SPRAWOZDANIE, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ)	(W, ĆW, ...)
EK_01	ESEJ, KOŁOKWIUM	WYKŁAD, ĆWICZENIA
EK_02	ESEJ, KOŁOKWIUM	WYKŁAD, ĆWICZENIA
EK_03	ESEJ, KOŁOKWIUM	WYKŁAD, ĆWICZENIA
EK_04	ESEJ, KOŁOKWIUM, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, KONSULTACJE	WYKŁAD, ĆWICZENIA
EK_05	ESEJ, KOŁOKWIUM, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, KONSULTACJE	WYKŁAD, ĆWICZENIA
EK_06	ESEJ, KOŁOKWIUM, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, KONSULTACJE	WYKŁAD, ĆWICZENIA

4.2 WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

<p>OCENA BARDZO DOBRA: aktywny, merytoryczny udział w zajęciach; minimum 80% obecności na ćwiczeniach; umiejętności pełnego zaprezentowania wiedzy nabytej w ramach przedmiotu (rekonstrukcja i wyjaśnienie); umiejętności interpretacji treści w perspektywie określonego kontekstu teoretycznego; znajomość literatury przedmiotu; umiejętność problematyzacji i analizy wybranego zagadnienia – zaliczenie z eseju i kolokwium na ocenę 5,0.</p>
<p>OCENA PLUS DOBRA: aktywny, merytoryczny udział w zajęciach minimum 70% obecności na ćwiczeniach; umiejętność zaprezentowania wiedzy nabytej w ramach przedmiotu (rekonstrukcja, analiza porównawcza); znajomość literatury przedmiotu, zaliczenie eseju i kolokwium na ocenę 4,5.</p>
<p>OCENA DOBRA: aktywny udział w zajęciach, minimum 60% obecności na ćwiczeniach, umiejętności zaprezentowania wiedzy nabytej w ramach przedmiotu (rekonstrukcja, analiza porównawcza); znajomość podstawowej literatury przedmiotu; syntetyczna prezentacja wybranego problemu – esej, zaliczenie eseju i kolokwium na ocenę 4,0.</p>
<p>OCENA PLUS DOSTATECZNA: udział w zajęciach, minimum 50% obecności na ćwiczeniach, umiejętności zaprezentowania wiedzy nabytej w ramach przedmiotu na poziomie napisania eseju o charakterze rekonstrukcyjnym, znajomość podstawowej literatury z zakresu przedmiotu, zaliczenie eseju i kolokwium na ocenę 3,5.</p>
<p>OCENA DOSTATECZNA: udział w zajęciach, minimum 50% obecności na ćwiczeniach, umiejętności zaprezentowania podstawowej wiedzy nabytej w ramach przedmiotu na poziomie rekonstrukcji wymaganych treści, streszczenie wybranego problemu (esej); znajomość podstawowej literatury z zakresu przedmiotu, zaliczenie eseju i kolokwium na ocenę 3,0.</p>
<p>OCENA NIEDOSTATECZNA: nieobecność na zajęciach powyżej 50%, niedostateczny poziom wiedzy nabytej w ramach przedmiotu, nieprzygotowanie lub ocena niedostateczna z eseju, nieznanostwo podstawowych pozycji bibliograficznych dotyczących przedmiotu, niezaliczenie kolokwium.</p>
<p>KRYTERIA OCENY ESEJU: . Esaj będzie oceniany w ramach modułów: 1. Poprawność doboru tematu (0-10pkt) 2. Poprawność merytoryczna (0-10pkt) 3. Logika wywodu (0-10pkt) 4. Zastosowane źródła (0-10 pkt) 5. Poprawność edytorsko-językowa (0-10 pkt)</p> <p>0-25 PKT – NDST 26-30 – DST 31-35 - +DST</p>

36-40 - DB
41-45 - +DB
46-50 - BDB

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15+15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	45
SUMA GODZIN	77
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Fuller S., *Nauka vs religia? Inteligentny projekt a zagadnienia ewolucji*, tł. T.

Bieroń, Poznań 2009 (wybrane fragmenty).

Heller M., *Nowa fizyka i nowa teologia*. Copernicus Center Press, Kraków 2016 (wybrane fragmenty).

Russel N., *Religia a nauka*, tł. B. Stanosz, Warszawa 2006 (wybrane fragmenty).

Literatura uzupełniająca:

Bóg i nauka Moje dwie drogi do jednego celu. Michał Heller w rozmowie z Giulio Brottin, Copernicus Center Press, Kraków 2013.

Bronk A., *Podstawy nauk o religii*, TN KUL, Lubin 2003.

- Buttiglione R., *Wiara rozumu i racje wiary*, w: Jan Paweł II, *Fides er ratio. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń, W. Chudy, Wyd. KUL, Lublin 2003, s. 259-268.
- Dawkins R., *Bóg urojony*, tł. Szwajcer P., CIS, Warszawa 2013.
- Heller M., Życiński J., *Dylematy ewolucji*, Copernicus Center Press, Kraków 2016.
- Gellner E., *Postmodernizm, rozum i religia*, Warszawa 1997.
- Krenn K., *Metafizyka i teologia*, w: Jan Paweł II, *Fides er ratio. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń, W. Chudy, Wyd. KUL, Lublin 2003, s. 345-356.
- Lennox J., *Czy nauka pogrzebała Boga?*, tł. G. Gomola, A. Gomola, W drodze, Poznań 2018.
- Perkowska H., *Postmodernizm a metafizyka*, Warszawa 2003.
- Sprawa Galileusza*, red. Życiński J., Kraków 1991.
- Szostek A., *Uniwersalistyczne aspiracje rozumu i wiary a pluralizm kulturowy*, w: Jan Paweł II, *Fides er ratio. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń, W. Chudy, Wyd. KUL, Lublin 2003, s. 131-142.
- Szulakiewicz M., *Dialog i metafizyka. W poszukiwaniu nowej filozofii pierwszej*, Toruń 2006.
- Ślusarz R., *Czy wiarę w racjonalność wiary można uzasadnić?*, „Semina Scientiarum” nr 5, 2006.
- Tałasiewicz M., *Racjonalność i wiara w cuda*, „Znak” nr 5, 2011.
- Wierzbicki, *Zasada jednocząca ludzkiego poznania. Antropologiczne implikacje syntezy wiary i rozumu*, w: Jan Paweł II, *Fides er ratio. Tekst i komentarze*, red. T. Styczeń, W. Chudy, Wyd. KUL, Lublin 2003, s. 305-318.
- Woleński J., *Wiara, wiedza i istnienie Boga*, w: *Z punktu widzenia humanizmu*, red. B. Stanosz, Warszawa 1995, s. 24-29.
- Życiński J., *Postmodernistyczna krytyka racjonalności nauki*, „Studia Philosophiae Christianae” z. 2, 1994.